

Millumleiðin tann skilabesta

Oddagrein

Í FARNU viku nýtt lögmaður høvi at svara fyrispurningi á tingi, sum m.a. snúði seg um framtíðar oljuvinnu í Føroyum. Lögmaður lovaði í svari sínum, at tað fór at verða eitt aðalorðaskifti um alt oljumálið í heyst, eftir at landsstýrið hevði viðgjørt eina nýggja frágreiðing frá Oljuráðleggingarnevndini.

IKKI kann sigast annað enn at tað gongur við rúkandi ferð, tá hugsað verður um, hvussu stutt er fráliðið, síðani ráevni í undirgrundin í vörðu yvirtikini, til nú oljufelagini hvør í sínum lag gera seismiskar kanningar á føroyskum øki.

TÁ tosað verður um eina møguliga komandi oljuvinnu vil ein avgerandi spurningur altíð vera, hvussu nógv føroyska samfelagið kann fáa burtur úr. Fer ein slík vinna at skapa vælferð í Føroyum, sleppa øll í arbeiði aftur, verður kreppa fortíð og fara vit øll at gerast glað og nøgd!

VIT eiga at gera okkum púra greitt, at talan verður um stórar fyrri ikki at siga kollveltandi broytingar í okkara samfelag, verða stórar nøgdir av olju og gassi funnar í undirgrundini. Tað er tey, sum halda, at slíkur útviklingur fer heilt at forkoma okkum sum tjóð, og at vit tí ikkieiga at seta hol á. Heldur biða og fáa at siggja. Tað er umráðandi at geva hesum sjónarmiði ans eins væl og teimum, sum siga, at vit eiga at "koyra ahead" og skunda undir arbeiði fram móti eini oljuvinnu. At tað kann ikki ganga nóg skjótt.

MILLUM hesi bæði sjónarmiðini liggur eitt sum sigur, at vit hvørki eiga at seta fótur í spennu móti einum útviklingi ella skunda undir henda útvikling meira enn náttúrligt og rætt er. Vit teljast millum teirra, ið hava hetta sjónarmið. Finst eitt stórt ríki-dæmi í okkara undirgrund má tað vera uppgáva okkara at siggja til, at hesi virði koma til høldar á skynsamasta hátt. Tvs. at her má ein neyv stýring til, sum byggir á sunnan fornuft og atlit til okkara samfelag og umhvørvi. Vit skulu ikki steðga einum útviklingi men vit skulu tryggja okkum, at hesin útviklingur ikki sleppur at taka ræðið av okkum og beina okkum inn á eina leið, sum kann koma at skaða bæði okkum og okkara eftirkomarar. Spjalding og sundurlyndi í føroyingum eru tianverri alt ov sjónsk enn tann dag í dag, og her er ta, at vit mugu gera okkum púra greitt, at megna vit ikki at standa saman og byggja upp ta neyðugu ekspertisu, sum skal tryggja, at vit ikki verða snytt ella yvirrend av teimum stóru og multinationalu oljufelagunum, tá eiga vit at steðga á og umhuga okkum enn einaferð. Í veruleikanum setir ein komandi oljuvinnu okkum "upp á prøva". Og tað er her vit mugu seta okkara álit á tað nýggja og uppavaksandi ættarliðið av m.a. vælútbúnum føroyingum. Tað er við teimum vit skulu leggja lunnar undir eina komandi oljuvinnu. Og tað er longu nú, at vit kunnu njóta ágóðan av gongdini. Ungir og fyrri tað tilkomnir føroyingar eiga nú at útbúgva og umskúla seg til arbeiði í hesi vinnu. Hetta kann alt fyrri eitt vera við til at minka um arbeiðsloysi og samstundis vera við til at byggja upp bæði vitan og royndir á økinum, um oljan er her. Tí er hugaligt at siggja, at Statoil, Mobil, Enterprise, Geco Prakla og BP og Shell hvør á sín hátt royna at bjóða føroyingum arbeiði í oljuvinnuni aðrastaðni. Júst hetta er kanska mest týðandi parturin í øllum oljupráttinum

Sosialurin

Lesarabrøv

Viðmerkingin til sendingina Orð og Mál

Í sendingini »Orð og Mál« varð týsmorgunin 14. í hesum greitt frá hvørkikyns-orðum, ið hava endingina **ið** ella **ð** í hvørstfalli og hvønnfalli í eintali, tá ið tey eru bundin. Nevnd vóru nøkur hjáorð, sum verða skrivað við **ð**; t.d.: tíðliga, týðuliga og síðla. Hóast hesi fyrndarorð – eins og mong onnur teimum á baki – altíð verða

skrivað við **ð**, er tað tó ikki altíð so eyðvítandi hjá lurtarum at duga á at skyna, tá ið ivasurningur verður havdur á lofti, um skrivað eigur at verða annaðhvørt við fyrri í ella seinna ý. Hjá tí, ið legði sendingina til rættis, átti at borið til at leggja sær eina við – hvørs orð millum manna javnan elva til málvillur hjá ávís-

um torskivaðum orðum – at skila til í millum fyrri í og seinna ý, hvussu stavirir verða frambornir, eins og **a** og **æ**, t.d. maður, klæði. Eingin bókstavur eitur enn **a** á føroyskum, men fyrri **a** [a framborið sum **æ**], somuleiðis **æ** [æ framborið sum senna **æ**].

Veit, at tað ikki altíð ber til at lofta øllum tí, ið borið

verður fram, men til ber miðvíst at reka tað aftur inn á beint, sum farið er skeivt. Í einari knappari sending sum hesari, ræður tí at vera umhyggin, hvussu røtt stavseting altíð eigur at verða framborn. Annars tækk fyrri góða sending.

lurtari

Sámal Petur! Sam er ónýtiligur til Sandoyinna

Harra landsstýrismáður í samferðslumálum.

Landsins yvirvöld hevur nú í nøkur ár tveitt alla ábyrgd fyrri borið, tá talan er um, at Sandoyggjin hoyrir til hetta annars frálika landið, sum eitur Føroyar.

Hetta kunnu tykjast hørd orð, men ikki skuldi verið neyðugt at endurtikið, at Sandoyggjin var tveitt út í arbeiðsloysi og eingin tykist at eiga ábyrgd av hesum, hóast fólk eru vald til at syra og at hava ábyrgd av hesum landi og fólkunum, ið her býr.

Vit kunnu minna okkum á hugtakið »Tann gloymda oyggjin« Hetta orðið var fyrri nørkum árum dagligdags orð, tá tosað var um Sandoyinna. Men so kom tin flokkur, harra landsstýrismáður, við hugtakinum »Sandoyggjin í focus«, so ein litil neisti birtist. Men tað vardi ikki leiingi, so kem norðanlotið og køvdi henda litla neistan, og hetta sama norðanlotið slækti alt tað ljósið, sum sandoyingar við tógvið stríð høvdu kveikt, og tað legði myrkursins køvandi hond yvir allan framburð í hesi annars so tiltiknu framburðsoyggji, Sandoyinni. Og eingin bati er í ljósmála. Nei, her stendur við og vernsar og kanska verri enn tað.

1. mai í ár fingur vit so aftur strandfaraskipið Sam í sigling um Skopunarfjørð. Óneyðugt skuldi verið at sagt, at hetta skipið á ongan hátt egnar seg til hesa sigling, hvørki á sumri, ei heldur nakra aðra ársins tíð. Skipið hevur alt ov litla motororku, tað er neyvan naktar útróðrarbátur í

Skopunarhavn, sum gongur so seint sum Sam. Er streymurin ikki til vildar, so er galið við tíðsplaninum hjá hasum, sum tit kalla fyrri skip. Skal Sam í fraktrutu út í Hest, so heldur hann ikki tíðina til Skopunar, lotar tað av hanakjafni, so er neyðugt at binda allar bílar fyrri ikki at tala, um nú landsynningur skuldi blivið liggandi ætt.

Sum rosinan í pylsundenanum, so skal Sam røkja sjúkraflutningin til Nólsoyar, Hest og Sandoyinna.

Tann fyrsta veruliga royndin við sjúkraflutninginum fór fram í dag 13. mai. Sandoyingar møttu í góðari tíð fyrri at vissa sær pláss kl. 15.45 í dag til Skopunar. Hvat hendir? Sam fer í sjúkraflutning til Nólsoyar og var ikki á Gomlurætt fyrr enn kl. 17.30 við sjúklinginum. Har stóð sjúkrabilur og biðaði fyrri at flyta sjúklingin til Havnar. Ikki fyrr enn kl. 18.30 sigldi Sam aftur av Gomlurætt við ferðafólkunum, sum áttu at fara í Sandoyinna kl. 15.45 og 17.00.

Ein má spyrja, hvør kann finna seg í slíkum? Hvar er logikkurin?

Tórshavnar havn liggur dýrandi full av bátum og tveimum strandfaraskipum, Rituni og Ternuni. Røkkur planleggjanin ikki so frægt hjá tykkum, sum ábyrgd hava, at tit fáa loyst eitt so einfalt mál sum sjúkraflutningin úr Nólsoy til Tórshavn, uttan so, at vit sandoyingar skulu missa bæði tíð og pening, so eru ikki góðar vónir fyrri, at tit klára at stýra føroyska samfelagnum.

Alvaratos, harra landsstýrismáður, nú má vera nóg mikið. Hygg í allar skuffurnar hjá tær, og vita, um tú ikki finnur eina ætlan um, at sandoyingar skulu hava eitt hóskandi skip at sigla í millum Gomlurætt og Skopun. Hygg eftir, hvat dato henda ætlanin fyrst kom í ljósmála og sig okkum, um tað ikki er Sandoyggjin, sum eigur fyrsta tær til nýtt skip áðrenn nakar annar.

Sandoyggjin fór álvars-

liga úr focus. Tit mistu linsuna á gólvið, antin duga tit ikki at seta hana

í aftur ella vilja tit ikki. Men líka mikið, til ber at skifta apparatið, sum linsan situr í, út, og bera tit ikki skjótt at við at finna focusin á Sandoyinna aftur, so mugu vit gera tað fyrri tykkum.

Heima á Sandi
13. mai 1996.

Elis Poulsen

NB. Tað er nakað síðani, at sandoyingar valdu tveir tingmenn at umboða seg alment. Veit nakar at siga, um teir eru til?

Bingotølini í dag:

7 53